

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolákov 8556, 010 08 Žilina v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-ZA-OSZP2-2021/019535-002 zo dňa 13.04.2021 (ev. č. VÚVH – RD 1210/2021 zo dňa 13.04.2021) sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti/stavbe „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“. Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia na stavebné povolenie (HIP: Ing. Ing. Ľudovít Beňko, Ružomberok, február 2021).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom navrhovanej činnosti/stavby „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ je obec Oravská Jasenica, Oravská Jasenica 126, 029 64 Oravská Jasenica.

Predmetom je výstavba lávky pre chodcov priamo v obci ponad potok Veselianka, ktorá bude spájať samotnú obec s poľnou cestou za miestnym potokom.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť/stavba „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri
- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,

- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti/stavby „*Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa dvoch vodných útvarov, a to útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka (tabuľka č.1) a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny (tabuľka č.2).

a) útvary povrchovej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ /typ VÚ	rkm		Dĺžka VÚ (km)	Druh VÚ	Ekologický stav /potenciál	Chemický stav
			od	do				
Váh	SKV0065	Veselianka /K4M	19,40	0,00	19,40	prirodzený	dobrý (2)	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

b) útvary podzemnej vody

tabuľka č.2

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny	4451,705	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti/stavby „*Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica*“ nespôsobí zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka alebo či navrhovaná činnosť/stavba nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny.

Posúdenie navrhovanej činnosti/stavby „*Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica*“ sa vzťahuje na obdobie počas realizácie navrhovanej činnosti/stavby a po jej ukončení, ako aj na obdobie počas jej prevádzky/užívania.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody a na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody

Zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka alebo zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody

SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny môžu spôsobiť tie časti stavby/stavebné objekty, ktoré budú realizované priamo v týchto vodných útvaroch alebo v priamom dotyku s nimi.

Stručný popis technickej časti

Stavebno technické riešenie

Lávka je navrhnutá v miernom oblúkovom tvare a napája sa na existujúce komunikácie, z východnej strany je to miestna komunikácia, zo západnej strany je poľná cesta. Pre nástup na lávku sa vybudujú spevnené plochy v spáde. Maximálna hladina storočnej vody bola určená na výške $Q_{100} = 613,910$ m n. m.

Samotnú nosnú konštrukciu lávky tvorí oceľová priestorová priehradová zváraná konštrukcia s drevenými podlažinami hrúbky 50 mm uloženými na horné pásy priestorového priehradového mostného nosníka pomocou úložných uholníkov ku ktorým sa podlažiny aj uchytiť. V krajoch je lávka kotvená do základových pätiiek rozmerov 1,20 x 3,20 x 2,50 m. Hlavný nosník je položený na obidvoch stranách potoka na základové pätky. Horná hrana základových pätiiek je na úrovni 614,000 m n. m.

Oporné krídla sú monolitické železobetónové (vystužené sieťovinou) resp. murované z lomového kameňa so špárami vyplnenými cementovou maltou. Zásyp je zhutnený po vrstvách na min. $E_{def2} = 60$ MPa – kvôli sadaniu.

a.1 Vplyv realizácie stavby na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka

Útvar povrchovej vody SKV0065 Veselianka

a) súčasný stav

Útvar povrchovej vody SKV0065 Veselianka (rkm 19,40 – 0,00) bol vymedzený ako prirodzený vodný útvar. Na základe skríningu hydromorfologických zmien v útvaroch povrchovej vody bol tento vodný útvar predbežne vymedzený ako kandidát na výrazne zmenený vodný útvar (HMWB).

Za hlavné vplyvy/vodné stavby spôsobujúce hydromorfologické zmeny boli považované:

- **priečne stavby:**

rkm 0,010 kamenný prah, dĺžka 6 m, šírka 3 m;

rkm 5,150 prehrádzka, h = 2,5 m, poškodená, rozpadnutá;

rkm 5,800 stupeň;

rkm 6,000 lapač štrkov, neexistuje /rozobratý/, pod lapačom je panelový priečny prah;

rkm 7,400 panelový prah dĺžky 7 m;

rkm 18,100 drôtokamenná prepážka na zachytávanie splavenín, v pôvodnom stave;

rkm 18,350 drôtokamenná prepážka na zachytávanie splavenín, v pôvodnom stave;

- **brehové opevnenie:**

rkm 0,010 – 1,400 kamenná rovnanina s pätkou, ľavý breh, dĺžka 1300 m;

rkm 0,010 – 0,500 kamenná rovnanina s pätkou, pravý breh, dĺžka 400 m;

rkm 0,800 – 1,400 kamenná rovnanina s pätkou, pravý breh, dĺžka 600 m;

rkm 3,100 kamenná rovnanina, ľavý breh 200 m, pravý 220 m;

rkm 13,000 – 13,800 tok upravený kamenným murivom, ľavý breh 800 m, pravý 750 m (murivo na betón a drôtokameň)

rkm 16,200 – 17,000 tok upravený a opevnený kameňom nad 200 kg, pravý aj ľavý breh, dĺžka cca 800 m.

V roku 2011, na základe posúdenia reálneho stavu uvedených vplyvov/vodných stavieb (pracovníkmi SVP, š.p. Banská Štiavnica, OZ Piešťany) a na základe výsledkov testovania vodného útvaru (12.05.2011) použitím určovacieho testu 4(3)(a) v súlade s Guidance dokumentom No4 *Určenie a vymedzenie výrazne zmenených a umelých vodných útvarov* bol tento vodný útvar preradený medzi prirodzené vodné útvary.

Na základe výsledkov monitorovania vôd v rokoch 2013 – 2018 bol tento vodný útvar klasifikovaný v dobrom ekologickom stave s nízkou spoľahlivosťou na základe prenosu výsledkov z monitorovaných a hodnotených vodných útvarov na nemonitorované v rovnakej skupine s podobnými charakteristikami. Z hľadiska hodnotenia chemického stavu tento vodný útvar dosahuje dobrý chemický stav s nízkou spoľahlivosťou. Vzhľadom k tomu je posúdenie uskutočnené na základe expertného odhadu (príloha 5.1 „Útvary povrchových vôd, vyhodnotenie stavu/potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky“ Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja (2020), link: <https://www.minzp.sk/files/sekcia-vod/3vps-sup-dunaja.pdf>).

Ako významné tlaky (stresory), ktoré môžu priamo alebo nepriamo ovplyvniť jednotlivé prvky kvality a tým aj stav útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka v Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2020), v prílohe 5.1 „Útvary povrchových vôd, vyhodnotenie stavu/potenciálu, vplyvy, dopady, výnimky“ boli identifikované hydromorfologické zmeny (konektivita).

Na elimináciu hydromorfologických zmien v útvare povrchovej vody SKV0065 Veselianka v Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2020) v Prílohe 8.4 sú navrhnuté nápravné opatrenia:

kontinuita

- rkm 5,800 stupeň, zabezpečenie priechodnosti rybovodom – v štádiu prípravy.

b) predpokladané zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka po realizácii navrhovanej činnosti

I. Počas realizácie navrhovanej činnosti a po jej ukončení

Počas realizácie prác na výstavbe lávky pre chodcov budú práce prebiehať priamo v útvare povrchovej vody SKV0065 Veselianka, ako aj v jeho bezprostrednej blízkosti (vybudovanie základových pätiiek po oboch stranách potoka, uloženie hlavného nosníka na základové pätky). Možno predpokladať, že počas realizácie týchto prác v dotknutej časti útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka môže dôjsť k dočasným zmenám jeho fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík, ako narušenie dna koryta toku, narušenie brehov, narušenie štruktúry dnových sedimentov, zakaľovanie toku, najmä počas budovania základových pätiiek, ako aj prísunom materiálu a pohybom stavebných mechanizmov, ktoré sa môžu lokálne prejaviť narušením bentickej fauny a ichtyofauny, nakoľko tieto prvky biologickej kvality sú citlivé na hydromorfologické zmeny. Vplyv na ostatné biologické prvky kvality (makrofyty a fyto-bentos, fytoplanktón pre tento vodný útvar nie je relevantný) sa v tejto etape prác môže dočasne prejaviť, a to v dôsledku dlhšie trvajúcich stavebných prác. Spôsobené zakalenie toku môže ovplyvniť rozvoj prirodzenej štruktúry fyto-bentosu. Narušenie dnových sedimentov a brehovej zóny mechanizmami rozrušuje koreňový systém makrofytov. Tieto možné negatívne vplyvy sa však prejavujú len prechodne a následne po ukončení prác dochádza k skorej regenerácii a obnove pôvodnej štruktúry fyto-zložky.

Po ukončení realizácie vyššie uvedených prác možno očakávať, že väčšina týchto dočasných zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska zanikne a tieto sa vrátia do pôvodného stavu, resp. sa k nemu čo najviac priblížia a nepovedú k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

Vplyv na ostatné prvky kvality vstupujúce do hodnotenia ekologického stavu dotknutého útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska sa nepredpokladá.

Niektoré dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska spôsobené najmä vybudovaním základových pätiiek na oboch stranách potoka síce budú prechádzať do zmien trvalých (narušenie dnových sedimentov), avšak vzhľadom na ich lokálny charakter (v mieste základových pätiiek lávky) tieto trvalé zmeny z hľadiska možného ovplyvnenia ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska možno pokladať za nevýznamné.

II. Počas prevádzky/užívania navrhovanej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti/stavby „***Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica***“ (lávka pre chodcov ponad vodný tok) možno očakávať, že vplyv z jej užívania na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska sa neprejaví.

c) predpokladaný kumulatívny dopad súčasných a novo vzniknutých zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska po realizácii navrhovanej činnosti/stavby na jeho ekologický stav

Na základe predpokladu, že nové zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska, ktorých vznik súvisí priamo s realizáciou navrhovanej činnosti/stavby „***Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica***“ budú mať len dočasný charakter, prípadne trvalý charakter lokálneho významu, a ktoré z hľadiska možného ovplyvnenia ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska ako celku možno pokladať za nevýznamné, možno predpokladať, že kumulatívny dopad už existujúcich zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska a predpokladaných nových zmien nebude významný, resp. že tento kumulatívny dopad nevznikne a na ekologickom stave útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianska sa preto neprejaví.

a.2 vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK2001800F

Útvar podzemnej vody SK2001800F

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Postup hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody je bližšie popísaný v Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2020), v kapitole 5.2 **link:** <https://www.minzp.sk/files/sekcia-vod/3vps-sup-dunaja.pdf>.

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii navrhovanej činnosti

I. Počas výstavby navrhovanej činnosti a po jej ukončení

Počas realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ a po jej ukončení, vzhľadom na jej charakter (výstavba lávky pre peších ponad vodný tok), ovplyvnenie úrovne hladiny podzemnej vody v útvare podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny ako celku sa nepredpokladá.

II. Počas prevádzky/užívania navrhovanej činnosti

Vplyv z prevádzky navrhovanej činnosti/stavby „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ vzhľadom na jej charakter (lávka pre peších ponad vodný tok) na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny ako celku sa nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“, v rámci ktorého boli identifikované predpokladané zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka, ako aj zmeny hladiny podzemnej vody v dotknutom útvare podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny spôsobené realizáciou predmetnej navrhovanej činnosti/stavby, ako aj na základe posúdenia možného kumulatívneho dopadu už existujúcich a predpokladaných nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka, po realizácii tejto navrhovanej činnosti/stavby možno očakávať, že vplyv predpokladaných identifikovaných nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0065 Veselianka by nemal byť významný a nemal by spôsobiť postupné zhoršovanie jeho ekologického stavu.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny ako celku sa nepredpokladá.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť/stavbu „Lávka pre chodcov, Oravská Jasenica**“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.**

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

Spolupracovali: Ing. Soňa Ščerbáková, PhD.
Ing. Ján Bušovský

V Bratislave, dňa 6. júla 2021